

Evaluarea PIRLS

*Prof. URDĂ SANDA-COSMINA
Școala Gimnazială Soporu de Câmpie, Comuna Frata, jud. Cluj*

Evaluarea PIRLS vizează eficiența strategiilor de citire/lectură utilizate de către elevi. Testele PIRLS sunt alcătuite din itemi cu alegere multiplă (aproximativ 7-8) și din itemi cu răspuns construit (aproximativ 4-5). Acestea se axează în principal pe procesele de comprehensiune la citire:

1. Identificarea și regăsirea informației explicit formulate

Tipuri de sarcini: identificarea informațiilor revelante pentru scopul procesului de citire; urmărirea unor idei specifice; căutarea definițiilor unor cuvinte/ expresii; identificarea timpului/ locului unei povestiri; identificarea temei și a ideii principale.

2. Formularea de deducții simple pe baza textului citit

Tipuri de sarcini: formularea concluziei unei serii de argumente; descrierea relațiilor dintre două personaje.

3. Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor

Tipuri de sarcini: compararea informațiilor din text; distingerea mesajului global sau al temei textului.

4. Abordarea critică a textului și evaluarea personală a conținutului, structurii, a utilizării limbajului, a perspectivei și a specificului autorului

Testele PIRLS (Progresul în Studiul Internațional al Alfabetizării la Citire/ Lectură) au fost implementate pentru prima dată în 2001 și evaluează nivelul de înțelegere a textului citit.

Vă propun un astfel de test aplicat la un număr de 13 elevi din clasa a VII- a. Elevilor le-a plăcut foarte mult textul, iar testul li s-a părut foarte ușor în comparație cu testele pe care le primesc ei de obicei la ora de limba și literatura română. Basmul ales a fost atractiv având și unele întâmplări amuzante. Elevii au fost cuprinși de febra lecturii textului, iar la rezolvarea itemilor au manifestat un maxim interes și au lucrat cu plăcere. Au fost încântați și deschiși și cu altă ocazie spre astfel de activități.

Deși ei au susținut că testul a fost foarte ușor, au greșit la itemi la care nu m-aș fi așteptat după cum se poate vedea din tabelul de mai jos. Răspunsurile lor la acești itemi au fost generale, fără trimitere la exemple concrete din text, nivelul de înțelegere al itemilor 9 și 10 a fost parțial (al elevilor care au greșit).

Dintre toți itemii cel mai greu li s-a părut itemul 11 la care părerea mea este că s-au descurcat destul de bine, dovadă fiind faptul că, din 13 elevi, 9 au răspuns corect.

Construire de itemi: text literar
Clasa a VII-a
Textul : *Limba munților* de Nicolae Batzaria

A fost odată un păstor care ani de-a rândul îi slujise stăpânului său cu cinste și credință. Într-una din zile, pe când păstorul își păștea turma de oi, auzi ieșind din pădure un țipăt ascuțit și se duse înspre partea aceea, ca să vadă ce este.

Ce să vadă? Pădurea se aprinsese, iar în mijlocul focului era un șarpe cuprins din toate părțile de flăcări.

Păstorul stătu să privească, dar șarpele îi strigă rugându-l:

- Ciobane, scapă-mă în numele lui Dumnezeu!

Păstorul îi întinse atunci bățul peste foc. Șarpele se agăță de băț, se târî pe el, ajunse până la brațul păstorului, de acolo la umeri și după aceea se încolăci strâns în jurul gâtului bietului om.

Văzând acestea, păstorul îi zise mirat și speriat:

- Ce-i asta, șarpe blestemat? Eu te-am scăpat de la moarte, iar tu vrei să mă răsplătești sugrumându-mă?

- Nu te teme, îi răspunse șarpele, că nu-ți fac rău. Du-mă numai acasă la mine. Să știi că tatăl meu este împăratul șerpilor.

Păstorul începun să i se roage și să-i spună că n-are cu cine să-și lase turma de oi.

Dar șarpele îi răspunse, zicându-i:

- Să nu duci grija oilor, că nu li se întâmplă nimic, ci pornește mai degrabă!

Vrând, nevrând, păstorul porni cu șarpele de gât prin pădure și, după mult umblet, ajunse la o poartă făcută toată din șerpi vii. Când fură acolo, șarpele de la gât șuieră o dată și toți șerpii care formau poarta se deteră în lături.

Înainte de a intra în palat, șarpele zise păstorului:

- Să știi că tatăl meu are să-ți dea tot ce-ți dorești: argint, aur, pietre prețioase. Tu însă să nu ceri altceva decât limba munților! El are să se codească mult, la urma urmelor însă tot are să ți-o dea.

Când ieșiră înaintea împăratului șerpilor, acesta, văzându-și fiul, strigă plin de bucurie:

- Pentru Dumnezeu, unde mi-ai fost, fiule?

Iar șarpele îi povesti de-a fir a păr tot ce i se întâmplase și cum păstorul îl scăpase din foc și de la moarte.

- Ce vrei să-ți dau că mi-ai scăpat pe singurul meu fiu? îl întrebă împăratul șerpilor pe păstor.

- Nu vreau altceva decât limba munților, îi răspunse acesta.

- Asta nu e pentru tine, îi zise împăratul șerpilor, pentru că, dacă ți-o dau și se întâmplă să spui cuiva astfel de lucru, chiar în clipa aceea ai să pici mort la pământ. Vezi, așadar, că e spre binele tău să-mi ceri altceva!

Ți-ai găsit. Ciobanul nu știa decât una și bună:

- Ori îmi dai limba munților, ori de nu, nu primesc nimic, și se făcu că pleacă pe ușă afară.

Văzându-l așa de încăpățânat, împăratul șerpilor îl opri zicându-i:

- Stai că am să-ți fac pe voie, deschide numai gura!

Păstorul făcu așa, iar împăratul îi scuipe în gură și îi zise:

- Acum scuipe și tu în gura mea.

Ciobanul scuipe și așa făcură de trei ori, scuipeându-și unu în gura celuilalt.

Împăratul șerpilor îi zise, după aceea:

-Acum iată că ai limba munților, păzește-te numai să spui cuiva: cum ai spus cum ai murit!

Păstorul se întoarse la turma sa de oi luând drumul prin pădure. Pe unde trecea, însă, auzea și înțelegea tot ce-și vorbeau între ele păsările, florile, ierburile și tot ce este viu în lume. Când ajunse la oile sale, văzu că pășteau liniștite și că nu lipseau niciuna. Atunci se culcă și el, ca să se odihnească puțin.

Nici nu se culcase bine, și iată că aude doi corbi care stăteau pe craca unui arbore din apropiere. Unul dintre cei doi corbi zise:

- Când ar ști ciobanul că tocmai sub plopul unde stă culcat iedul cel negru se găsește o comoară plină de bani de aur și de argint...

Îndată ce auzi aceasta, păstorul, care, pe lângă altele, era un om foarte cinstit, se duse la stăpânul său și îi spuse totul. Stăpânul merse la locul arătat, cu lopeți, cazmale și o căruță mare. Găsi, într-adevăr, comoara și o cără acasă.

Dar stăpânul acesta era un om foarte cumsecade. De aceea nu opri nimic pentru dânsul, ci îi dete păstorului toată averea găsită, zicându-i:

- Ție ți se cuvine, însoară-te și trăiește din banii aceștia!

Păstorul făcu întocmai, luându-și o nevastă. Nu după mult ajunse să fie omul cel mai bogat din tot ținutul. Avea în slujba sa o mulțime de păstori, văcari, porcari, grajduri și avere fără număr.

Odată, în ajunul Crăciunului, îi zise nevastei sale:

- Pregătește vin, rachiu și tot ce trebuie de-ale mâncării, că mâine vreau să mergem la stână, la ciobanii noștri, ca să-i bucurăm și pe dâșii cu ceva!

Femeia pregăti tot ce-i ceruse bărbatul.

Când a doua zi se duseră la stână, omul cel bogat îi chemă pe ciobani și le zise:

- Acum voi să vă strângeți cu toții la un loc, mâncați, beți și petreceți după pofța inimii!

Toată noaptea am să păzesc eu turmele.

Cam pe la miezul nopții, mai mulți lupi se apropiară de turmă și începură să urle, iar câinii le răspundeau lătrând cu furie. Dar lupii, în limba lor, grăiră câinilor, zicându-le:

- Nu ne lăsați să dăm năvală în turmă, că are să fie carne și pentru voi?

Câinii le răspunseră în graiul lor:

- Veniți ca să avem ce mânca și noi!

Printre câini era însă unul mai bătrân, căruia nu-i rămăsese decât vreo doi dinți în gură. Și acest câine bătrân, dar credincios, le zise lupilor:

- Cărați-vă de aci, spurcăciunilor! Cât mai am așteți doi dinți în gură, nu vă las să faceți pagubă stăpânului meu.

Iar stăpânul asculta și înțelegea tot ce-și vorbeau câinii și lupii între dâșii.

În ziua următoare porunci să fie omorâți toți câinii și să nu fie lăsat în viață decât un câine, câinele cel bătrân.

Păstorii i se rugau zicându-i:

- Stăpâne, e păcat. De ce să omorâm câinii?

- Să faceți așa cum vă poruncesc, răspunse el.

După aceea porni din nou să se întoarcă cu nevastă-sa acasă. El mergea călare pe un cal, iar nevastă-sa pe o iapă.

Calul era mai iute de picior și mergea înainte, pe când iapa rămase la urmă de tot.

Când depărtarea dintre ei era destul de mare, calul necheză și zise iepei:

- Haide, mișcă mai repede!

- Ți-e ușor să vorbești așa, îi răspunse iapa. Tu nu duci în spinare decât pe stăpânul singur, pe când eu port trei: pe stăpâna, pe copilul ce-l are într-însa și pe mânzul din burta-mi.

Stăpânul înțelese și râse, iar nevastă-sa, văzându-l, dete pinteni iepei, îl ajunse și îl întrebă de ce râde.

- Pentru Dumnezeu, nu-mi mai bate capul, nevastă! Ce tot mă întrebi pentru ce am răs? Îți spun odată că nici eu nu știu pentru ce.

Dar cu cât se apăra el, cu atât mai mult nevastă-sa nu-l slăbea cu întrebările. La urmă de tot omul îi spuse:

- Dacă-ți spun să știi că am să mor numaidecât.

Și tot vorbind și certându-se, ajunseră ei acasă.

Îndată ce descălecă de pe cal, bietul om porunci să i se facă un coșciug și, cum e gata, să-l aducă la poarta casei.

După aceea zise nevastei:

- Iată, acum mă culc în coșciug și am să-ți spun pentru ce am răs. Să știi numai că închid ochii pentru vecie, îndată ce-ți spun!

Femeia n-a vrut să ție seama de așa ceva. Să-i spună și să-i spună, că de nu-i spune are să se întâmple așa și pe dincolo.

Intră în coșciug și se mai uită odată în jurul său. Văzu atunci că bătrânul câine venise de la stână și se așezase plângând la capul lui.

Omul, văzând aceasta, îi zise nevastei:

- Adă o bucată de pâine și dă-i câinelui!

Femeia aduse pâine și o aruncă înaintea câinelui. Bătrânul și credinciosul câine nici nu se uită la pâine.

Dar iată că veni cocoșul și începu să mănânce din pâine. Câinele se întoarse atunci spre dânsul și-i zise:

- Nu ți-e rușine obrazului, cocoș blestemat! Îți arde de mâncare, când stăpânul trage să moară!

Cocoșul răspunse:

- Dacă e nebun, n-are decât să moară! Eu am o sută de găini și le chem pe toate când găsesc un grăunte, dar, când vin ele, înghit eu grăuntele. Iar dacă vreuna dintr-însele se supără, o și ciocănesc, până se astâmpără. El însă nu-i vrednic să cumiștească o singură nevastă?

Când omul auzi acestea, sări din coșciug, luă un băț și o chemă pe nevastă-sa în odaie.

- Vino, muiere, vină să-ți spun!

Și dă-i cu bățul și dă-i:

- Na, ca să știi! Na, ca să știi!

Și îi dete până ce femeia se potoli cu desăvârșire și nu-l mai întrebă niciodată de ce a răs.

1. În textul *Limba munților* de Nicolae Băzaria apare un personaj prezent în toate momentele acțiunii, numit personaj principal. Cine este acesta?

- A. Șarpele
- B. Păstorul
- C. Câinele
- D. Nevasta păstorului

2. Pe cine vede păstorul când merge spre locul unde aude țipătul?

- A. Un șarpe cuprins din toate părțile de flăcări
- B. Pădurea cuprinsă de flăcări
- C. O poartă făcută toată din șerpi vii
- D. Oile sale pascând liniștite

3. Ai aflat din text că șarpele a fost salvat de către păstor. Cum a procedat acesta?

4. Din text ai aflat că împăratul șerpilor i-a interzis un anumit lucru păstorului. Care este acesta?

5. Din text ai aflat că păstorul avea un cal mai *iute de picior* ca și nevastă-sa. Ce înseamnă aceasta?

- A. Alerga cu repeziciune
- B. Rămânea în urmă
- C. Svârlea din picioare
- D. Călca în picioare tot ce-i ieșea în cale

6. Indică două *motive* din text pentru care câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri:

- a) _____
- b) _____

7. Așază frazele următoare în ordinea în care s-au petrecut întâmplările din basm. Prima a fost deja numerotată pentru tine.

_____ Într-o noapte păstorul descoperă că este trădat de câinii săi și dă poruncă să fie uciși toți înafară de cel bătrân care ținuse piept lupilor.

_____ În pragul morții păstorul urmează exemplul cocoșului și reușește să-și facă nevasta să nu-l mai întrebe niciodată de ce a râs.

__1_ Un păstor salvează un șarpe din mijlocul unui foc și este răsplătit de împăratul șerpilor cu limba munților.

_____ Nevasta păstorului văzând că acesta râde auzind discuția calului cu iapa, insistă să îi spună motivul.

_____ Păstorul află de existența unei comori, îi spune stăpânului său și acesta îi dă toată averea găsită lui, devenind cel mai bogat om din tot ținutul.

- 8. Ai aflat cum era păstorul, din lucrurile pe care le-a făcut. Descrie-l și oferă două exemple din ceea ce a făcut, care să demonstreze aceasta.**

- 9. Basmul de mai sus are la bază proverbul: „După plată și răsplată.” Găsește două argumente care să ilustreze acest lucru, utilizând informațiile din text.**

- a) _____
- b) _____
-

- 10. Gândește-te dacă ți-ar plăcea ca șeful pe care îl vei avea, când te vei angaja, să se comporte cu tine precum păstorul nostru cu ciobanii săi. Folosește ceea ce ai aflat despre el și explică de ce ți-ar plăcea sau nu să ai un astfel de stăpân.**

- 11. De ce Nicolae Batzaria a intitulat acest text *Limba munților*? Argumentează în 5-8 rânduri ajutându-te de informațiile din text.**

BAREM

- În textul *Limba munților* de Nicolae Batzaria apare un personaj prezent în toate momentele acțiunii, numit personaj principal. Cine este acesta?
 - **Proces: Realizarea de deducții simple**
 - Șarpele
 - Păstorul
 - Câinele
 - Nevasta păstorului

B – Răspuns acceptabil

Acest răspuns indică corect cine este personajul principal din text.

<u>Evidența: Răspunsul precizează că păstorul este personajul principal din text.</u>

A, C, D – Răspunsuri inacceptabile

Aceste răspunsuri nu indică corect cine este personajul principal din text.

<u>Evidența: Răspunsurile nu precizează că păstorul este personajul principal din text.</u>

- Pe cine vede păstorul când merge spre locul unde aude țipătul?
 - **Proces: Realizarea de deducții simple**
 - Un șarpe cuprins din toate părțile de flăcări
 - Pădurea cuprinsă de flăcări
 - O poartă făcută toată din șerpi vii
 - Oile sale păscând liniștite

A – Răspuns acceptabil

Acest răspuns indică corect pe cine vede păstorul când merge spre locul unde aude țipătul

<u>Evidența: Răspunsul precizează că păstorul vede, când merge spre locul unde aude țipătul un șarpe cuprins din toate părțile de flăcări.</u>

B, C, D – Răspunsuri inacceptabile

Aceste răspunsuri nu indică corect pe cine vede păstorul când merge spre locul unde aude țipătul.

<u>Evidența: Răspunsurile nu precizează că păstorul vede, când merge spre locul unde aude țipătul un șarpe cuprins din toate părțile de flăcări.</u>

- Ai aflat din text că șarpele a fost salvat de către păstor. Cum a procedat acesta?
 - **Proces: Focalizarea și identificarea de informații explicit formulate**

1 – Răspuns acceptabil

Răspunsul indică corect modul în care a salvat păstorul șarpele.

<u>Evidența: Răspunsul precizează că păstorul îi întinse bățul peste foc. Șarpele se agăță de băț, se târî pe el,</u>

ajunse până la brațul păstorului, de acolo la umeri și după aceea se încolăci strâns în jurul gâtului bietului om.

0 – Răspuns inacceptabil

Răspunsul nu indică corect modul în care a salvat păstorul șarpele.

Evidența: Răspunsul nu precizează că păstorul îi întinse bățul peste foc. Șarpele se agăță de băț, se târî pe el, ajuns până la brațul păstorului, de acolo la umeri și după aceea se încolăci strâns în jurul gâtului bietului om.

4. Din text ai aflat că împăratul șerpilor i-a interzis un anumit lucru păstorului. Care este acesta?

- **Proces: Realizarea de deducții simple**

1 – Răspuns acceptabil

Răspunsul indică corect ceea ce i-a interzis împăratul șerpilor păstorului.

Evidența: Răspunsul precizează că împăratul șerpilor i-a interzis păstorului să spună că are limba munților.

0 – Răspuns inacceptabil

Răspunsul nu indică corect ceea ce i-a interzis împăratul șerpilor păstorului.

Evidența: Răspunsul nu precizează că împăratul șerpilor i-a interzis păstorului să spună că are limba munților.

5. Din text ai aflat că păstorul avea un cal mai *iute de picior* ca și nevastă-sa. Ce înseamnă aceasta?

- **Proces: Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor**

- A. Alerga cu repeziciune
- B. Rămânea în urmă
- C. Svârlea din picioare
- D. Călca în picioare tot ce-i ieșea în cale

A – Răspuns acceptabil

Acest răspuns indică corect ce înseamnă expresia „a fi iute de picior”.

Evidența: Răspunsul precizează că expresia dată înseamnă „a alerga cu repeziciune”.

B, C, D – Răspuns inacceptabil

Aceste răspunsuri nu indică corect ce înseamnă expresia „a fi iute de picior”.

Evidența: Răspunsurile nu precizează că expresia dată înseamnă „a alerga cu repeziciune”.

6. Indică două *motive* din text pentru care câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri:

- **Proces: Realizarea de deducții simple**

2 – Înțelegere totală

Răspunsul identifică **două motive** pentru care câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri: **pentru că îi este credincios și pentru că îi era dator deoarece și păstorul îi cruțase odată viața.**

1 – Înțelegere parțială

Răspunsul identifică **un motiv** pentru care câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri. Cel de-al doilea poate fi eronat sau prea vag sau nu există.

0 – Înțelegere zero

Răspunsul nu aduce niciun motiv pentru care câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe

punctul de a muri sau motivele menționate sunt vagi, incorecte sau nu au legătură cu basmul.

Exemple:

- *Câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri pentru că îl cunoștea demult.*
- *Câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri pentru că nu mai reușea să-și găsească alt stăpân pentru că era bătrân.*

Indică două motive pentru care câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri:

- *Câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri pentru că îi este credincios.*
- *Câinele cel bătrân nu îl părăsește pe stăpânul său când acesta e pe punctul de a muri pentru că îi era dator deoarece și păstorul îi cruțase odată viața.*

7. Așază frazele următoare în ordinea în care s-au petrecut întâmplările din basm. Prima a fost deja numerotată pentru tine.

___ Într-o noapte păstorul descoperă că este trădat de câinii săi și dă poruncă să fie uciși toți înafară de cel bătrân care ținuse piept lupilor.

___ În pragul morții păstorul urmează exemplul cocoșului și reușește să-și facă nevasta să nu-l mai întrebe niciodată de ce a râs.

__1__ Un păstor salvează un șarpe din mijlocul unui foc și este răsplătit de împăratul șerpilor cu limba munților.

___ Nevasta păstorului văzând că acesta râde auzind discuția calului cu iapa, insistă să îi spună motivul.

___ Păstorul află de existența unei comori, îi spune stăpânului său și acesta îi dă toată averea găsită lui, devenind cel mai bogat om din tot ținutul.

- **Proces: Realizarea de deducții simple**

1 – Răspuns acceptabil

Ordinea corectă este 3, 5, 1, 4, 2.

__3__ Într-o noapte păstorul descoperă că este trădat de câinii săi și dă poruncă să fie uciși toți înafară de cel bătrân care ținuse piept lupilor.

__5__ În pragul morții păstorul urmează exemplul cocoșului și reușește să-și facă nevasta să nu-l mai întrebe niciodată de ce a râs.

__1__ Un păstor salvează un șarpe din mijlocul unui foc și este răsplătit de împăratul șerpilor cu limba munților.

__4__ Nevasta păstorului văzând că acesta râde auzind discuția calului cu iapa, insistă să îi spună motivul.

__2__ Păstorul află de existența unei comori, îi spune stăpânului său și acesta îi dă toată averea găsită lui, devenind cel mai bogat om din tot ținutul.

0 – Răspuns inacceptabil

Altă ordine decât cea de mai sus.

8. Ai aflat cum era păstorul, din lucrurile pe care le-a făcut. Descrie-l și oferă două exemple din ceea ce a făcut, care să demonstreze aceasta.

- **Proces: Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor**

3 – Nivel de înțelegere maxim   Răspunsul include cel puțin o descriere validă care i se potrivește acestuia (de exemplu: cinstit, bun la suflet, milos etc.), însoțită de 2 lucruri pe care le-a făcut în basm, care sprijină descrierea și ilustrează caracterul lui.   <u>Exemple:</u>   - <i>Era bun la suflet pentru că salvează șarpele din mijlocul focului și pentru că poruncește nevastei să îi dea pâine câinelui cel bătrân atunci când e pe punctul de a muri.</i> - <i>Era cinstit pentru că îl anunță pe stăpânul său când află de existența unei comori sub plopul unde stă culcat iedul cel negru și pentru că îi cruță viața câinelui cel bătrân.</i>
2 – Nivel de înțelegere mulțumitor   Răspunsul include cel puțin o descriere validă care i se potrivește acestuia și doar un lucru pe care l-a făcut în povestire.   <u>Exemple:</u>   - <i>Era milos pentru că le dă mâncare și băutură ciobanilor săi.</i> - <i>Era cinstit și credincios pentru că îl anunță pe stăpânul său când află de existența unei comori.</i>
1 – Nivel de înțelegere limitat   Răspunsul furnizează o descriere corespunzătoare cu un motiv care este prea vag sau prea general.   <u>Exemplu:</u>   - <i>Păstorul era cinstit pentru că așa s-a născut el.</i> Sau, răspunsul furnizează cel puțin o descriere, fără un motiv.   <u>Exemple:</u>   - <i>Era cinstit și credincios.</i> Sau, răspunsul furnizează cel puțin un motiv, fără o descriere.   <u>Exemple:</u>   - <i>Păstorul și-a anunțat stăpânul când a aflat de existența comorii.</i> - <i>Păstorul a salvat șarpele din mijlocul focului.</i>
0 – Nivel de înțelegere nesatisfăcător   Răspunsul include o descriere prea vagă pentru a fi considerată potrivită, fără argumente din text.   <u>Exemplu:</u>   - <i>Păstorul era trist pentru că a fost trădat de majoritatea câinilor săi.</i>

9. Basmul de mai sus are la bază proverbul: „După plată și răsplată.” Găsește două argumente care să ilustreze acest lucru, utilizând informațiile din text.

• **Proces: Studierea și evaluarea conținutului, limbajului și elementelor textuale**

2 – Înțelegere totală   Răspunsul include cele două argumente care ilustrează proverbul dat. Vedeți lista alăturată.
1 – Înțelegere parțială   Răspunsul include un argument care ilustrează proverbul dat.
0 - Înțelegere zero   Răspunsul nu include niciun argument care ilustrează proverbul dat.
Argumente care ilustrează faptul că basmul de mai sus are la bază proverbul: „După plată și răsplată”.   - <i>Stăpânul păstorului îl răsplătește pe acesta dându-i lui comoara găsită pentru faptul că a fost cinstit și l-a anunțat.</i> - <i>Câinele cel bătrân nu îl părăsește pe păstor atunci când acesta trage să moară pentru că îi era dator deoarece și acesta la rândul lui i-a cruțat viața.</i> - <i>Împăratul șerpilor îl răsplătește pe păstor cu limba munților pentru că l-a salvat pe unicul său fiu.</i>

10. Gândește-te dacă ți-ar plăcea ca șeful pe care îl vei avea, când te vei angaja, să se comporte cu tine precum păstorul nostru cu ciobanii săi. Folosește ceea ce ai aflat despre el și explică de ce ți-ar plăcea sau nu să ai un astfel de stăpân.

• **Proces: Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor**

2 – Înțelegere totală   Aceste răspunsuri demonstrează înțelegerea totală prin integrarea informațiilor pentru a susține complet o opinie personală despre eroul nostru, modelul ideal al stăpânului.   <u>Evidența: Răspunsul precizează o opinie personală bine argumentată despre păstor ca fiind modelul ideal al unui stăpân.</u>   <u>Exemple:</u>   - <i>Da, pentru că este un om cinstit și își tratează cu ospitalitate angajații. Hotărăște o zi în care el va munci în locul lor, iar ciobanii se vor ospăta din mâncărurile și băuturile aduse de stăpânul lor la stână.</i> - <i>Nu, pentru că este un stăpân foarte isteț care știe să își testeze angajații și în cazul în care aceștia îl trădează, obținând beneficii de pe urma lui, este în stare să îi ucidă pe toți, la fel cum a făcut cu câinii care au vrut să lase lupii să năvălescă în turma sa.</i>
1 – Înțelegere parțială   Aceste răspunsuri demonstrează înțelegerea parțială prin susținerea unei opinii personale despre eroul nostru, modelul ideal al stăpânului.   <u>Evidența: Răspunsul precizează o opinie personală vag argumentată despre păstor ca fiind modelul ideal al unui stăpân.</u>   <u>Exemple:</u>   - <i>Da, pentru că își tratează foarte bine angajații.</i> - <i>Nu, pentru că dacă aș vrea să îl înșel m-ar descoperi ca și pe câini.</i>
0 – Înțelegere zero   Aceste răspunsuri nu demonstrează înțelegerea textului.   <u>Evidența: Răspunsul poate sau nu să ofere o opinie personală despre păstor ca fiind modelul ideal al unui stăpân.</u>   <u>Exemple:</u>   - <i>Da, aș vrea.</i> - <i>De ce ar vrea cineva să aibă un așa stăpân?</i> Sau susținerea pentru opinia personală include doar informații inexacte sau nerelaționate cu textul.   <u>Exemple:</u>   - <i>Da, pentru că mi-ar da bani mulți.</i> - <i>Nu, mai degrabă nu m-aș angaja.</i>

11. De ce Nicolae Batzaria a intitulat acest text *Limba munților*? Argumentează în 5-8 rânduri ajutându-te de informațiile din text.

• **Proces: Studierea și evaluarea conținutului, limbajului și elementelor textuale**

2 – Înțelegere totală   Răspunsul demonstrează înțelegerea totală a textului astfel încât se poate argumenta legătura strânsă dintre titlu și conținut.   <u>Evidența: Răspunsul indică o argumentare bogată bazată pe toate informațiile din text.</u>   <u>Exemple:</u>   - <i>Textul de mai sus scris de Nicolae Batzaria se numește Limba munților. Titlul, în strânsă legătură cu conținutul, ne sugerează puterea supranaturală pe care o primește păstorul nostru și anume aceea de a înțelege ceea ce vorbesc toate viețuitoarele între ele. Acest lucru este posibil deoarece textul de mai sus</i>

este un basm iar în astfel de opere personajele au puteri supranaturale, fantasticul deținând o pondere foarte mare. Înzestrat cu această „limbă”, păstorul reușește să își dea seama ce fel de oameni îl înconjoară, cine îi vrea binele și cine îi vrea răul. Descoperind acestea eroul reușește să îi pedepsească pe cei care nu îi sunt devotați și să îi răsplătească pe cei care ar face orice pentru stăpânul lor.

1 – Înțelegere parțială

Răspunsul demonstrează înțelegerea parțială a textului

Evidența: Răspunsul indică o argumentare vagă bazată pe puține informații din text.

Exemple:

- *Textul se numește Limba munților pentru că împăratul șerpilor, tatăl unui șarpe pe care l-a salvat păstorul din mijlocul unui foc, l-a răsplătit pe acesta cu limba munților. După ce a primit aceasta, păstorul auzea și înțelegea tot ce își vorbeau păsările, florile, ierburile și tot ce este viu în lume.*

0 – Înțelegere zero

Răspunsul nu demonstrează înțelegerea textului astfel încât să se poată motiva legătura dintre titlu și conținut.

Evidența: Răspunsul poate sau nu să ofere o argumentare în care informațiile sunt inexacte sau nerelaționate cu textul.

Exemple:

- *Textul se numește Limba munților pentru ca păstorul să se poată înțelege cu animalele.*
- *Textul se numește Limba munților pentru că autorul a ales acest titlu și trebuie să îi respectăm părerea.*